

TOELICHTING

1. Aanleiding

Met deze nota van wijziging wordt een aantal wijzigingen aangebracht in het wetsvoorstel betreffende de regulering van sekswerk (Wet regulering sekswerk, hierna: Wrs, Kamerstukken 35 715) die voortvloeien uit het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'.

In het coalitieakkoord is over de Wrs het volgende opgenomen:

"We voeren de Wet Regulering Sekswerk in die in de kern bestaat uit een landelijke vergunningplicht en een landelijk register. Daarbij doen we recht aan de reactie van de Raad van State op het wetsvoorstel op het punt van het vergunningsgesprek en de positie van financiële dienstverleners, beveiligers, vervoerders en verhuurders bij het pooierverbod. We schrappen de bestuurlijke boete voor sekswerkers, zodat ook sekswerkers zonder vergunning om hulp en voorlichting durven te vragen en ook voor klanten die melding of aangifte doen van misstanden schrappen we de strafbaarstelling in deze wet."

In mijn brief van 11 juli 2022 is de Kamer onder meer geïnformeerd over de voorgestelde wijzigingen van de Wrs in het coalitieakkoord.¹

Daarbij zijn de volgende wijzigingen in de Wrs aangekondigd:

- Eén jaar na afgifte van de prostitutievergunning wordt een verplicht herhaalgesprek gevoerd;
- De bestuurlijke boete voor prostituees wordt geschrapt;
- De strafbaarstelling van klanten die melding of aangifte doen van misstanden wordt geschrapt.

Bijgaande nota van wijziging voert deze wijzigingen door in het wetsvoorstel.

In de brief is reeds nader ingegaan op de wijze van uitvoering van het onderdeel van de bovengenoemde passage uit het coalitieakkoord ten aanzien van de positie van financiële dienstverleners, beveiligers, vervoerders en verhuurders bij de strafbaarstelling van faciliteerders. De Afdeling advisering van de Raad van State veronderstelde in haar advies een ruime reikwijdte van deze bepaling onder verwijzing naar de bestanddelen "behulpzaam zijn bij" en "winstbejag". Volgens de Afdeling leidt de formulering van het voorgestelde artikel ertoe dat op grond van de tekst ook bijvoorbeeld taxichauffeurs of de verkopers van voorbehoedmiddelen aan een prostituee zonder vergunning strikt genomen strafbaar kunnen zijn als zij weten of een ernstige reden hebben om te vermoeden dat sprake is van niet-vergunde prostitutie. Zij zijn in die hoedanigheid immers behulpzaam bij niet-vergunde prostitutie met als doel daaruit financieel voordeel te behalen. Vanwege deze veronderstelling van de Afdeling en vragen op dit punt tijdens de gevoerde gesprekken ter voorbereiding van deze nota van wijziging wordt op deze plek ter verduidelijking benoemd dat activiteiten van hulpverleners zoals artsen, welzijnswerkers en geestelijk verzorgers, maar ook reguliere werkzaamheden van bijvoorbeeld advocaten en middenstanders niet onder de reikwijdte van de strafbaarstelling vallen. Strafbaarheid van bijvoorbeeld een taxichauffeur laat zich moeilijk indenken, omdat bij regulier taxivervoer doorgaans geen sprake zal van financieel lucratieve behulpzaamheid bij prostitutie - in de wetenschap of het ernstige vermoeden dat het niet-vergunde prostitutie betreft. Er is derhalve geen reden om het voorgestelde nieuwe artikel 206a van het Wetboek van Strafrecht aan te passen.

2. Inleiding

Ter voorbereiding van deze nota van wijziging zijn onder meer gesprekken gevoerd met gemeenten, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Openbaar Ministerie, politie, CoMensha, het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM), Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD), de Vereniging Exploitanten Relaxbedrijven (VER), P&G292, SekswerkExpertise, sekswerkers en onderzoekers. Bij deze gesprekken is gebleken dat er bijvoorbeeld bij de branche, gemeenten, de VNG en belangenverenigingen nog veel vragen leven

¹ Kamerstukken II 2021/22, 34 193, nr. 15.

over de toepassing van het wetsvoorstel in de praktijk als het voorstel wordt aangenomen en ingevoerd. Uit die gesprekken blijkt ook dat de belangen, meningen en ideologieën met betrekking tot de prostitutievergunning uit het wetsvoorstel uiteenlopen.

Daarnaast is sinds de indiening van het wetsvoorstel nieuw onderzoek beschikbaar gekomen, namelijk "De Nederlandse seksbranche. Een onderzoek naar omvang en aard, beleid, toezicht en handhaving". Dit onderzoek is verricht in opdracht van het WODC. Het onderzoek en de beleidsreactie op dit onderzoek is middels brief van 1 februari 2022 aangeboden aan de Tweede Kamer.²

Eerst zal worden ingegaan op een aantal punten die bij de voorbereidende gesprekken naar voren zijn gekomen en op een aantal voor het wetsvoorstel relevante ontwikkelingen die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen. Vervolgens zullen de voorgestelde wijzigingen aan bod komen. Omdat deze wijzigingen gevolgen hebben voor de berekening van de regeldruk zoals opgenomen in de memorie van toelichting bij het ingediende wetsvoorstel, is tot slot een integrale nieuwe berekening in deze toelichting opgenomen.

3. Actuele ontwikkelingen sinds de indiening van het wetsvoorstel

Zoals opgemerkt in paragraaf 2 is ter voorbereiding van de uitvoering van de passage uit het coalitieakkoord een aantal gesprekken gevoerd met verschillende organisaties. Bij deze gesprekken kwamen de voorgenomen wijzigingen ter uitvoering van het coalitieakkoord aan bod.

Naar aanleiding van het voornemen om ten aanzien van de prostitutievergunning een herhaalgesprek te voeren en de bestuurlijke boete te schrappen kwam ook de vraag op naar de meerwaarde van de vergunning voor prostituees, wat niet-locatiegebonden betekent en de relatie tot thuiswerken.

Ten aanzien van de vraag of een thuiswerkende prostituee ook over een vergunning voor een seksinrichting dient te beschikken, kan onder meer worden gewezen op paragraaf 6.3.3 van de memorie van toelichting. Een prostituee die in de eigen woning werkt, hoeft alleen over een prostitutievergunning te beschikken. Over het feit dat de vergunning niet-locatiegebonden is staat verder in paragraaf 3.3.2 van de memorie van toelichting het volgende opgenomen:

"De vergunning is niet-locatiegebonden, wat betekent dat na afgifte van een vergunning een prostituee zelf mag bepalen waar ze werkt in Nederland, met inachtneming van eventuele lokale regelgeving met betrekking tot werk aan huis. Het is gemeenten niet toegestaan in lokaal beleid specifieke uitzonderingen te maken met betrekking tot zelfstandig werkende prostituees ten opzichte van andere vormen van zelfstandig thuiswerken. De systematiek van wetgeving brengt met zich dat een sluitende regeling op rijksniveau geen ruimte laat aan decentrale overheden."

Concreet betekent dit dus dat het mogelijk is dat gemeenten lokale regelgeving hebben vastgesteld het uitoefenen van een beroep of bedrijf in een woning in het algemeen. Hieraan dient elke zelfstandige thuiswerker te voldoen, ook een thuiswerkende prostituee. Gemeenten mogen in hun lokale beleid echter geen specifieke uitzonderingen maken die wél voor zelfstandig werkende prostituees gelden, maar níet voor andere vormen van zelfstandig thuiswerken. Dit betekent ook dat een gemeente niet zonder meer zelfstandige thuisprostitutie mag verbieden als dit niet ook voor andere vormen van zelfstandig thuiswerken geldt. De Wrs biedt hierin op rijksniveau een sluitende regeling. Decentrale overheden, waartoe gemeenten behoren, mogen geen regels stellen die in strijd zijn met dergelijke landelijke wetgeving.

Een ander gespreksonderwerp dat aan bod kwam betreft het verbieden van prostitutie aan huis door verhuurders van woningen in zowel de sociale als de particuliere sector. In overleg met het ministerie van BZK zal nader bezien worden wat er wel en niet mogelijk is en hoe de communicatie en bewustwording bij de betreffende partners ingezet kan worden.

Ten algemene werd verder bij gesprekken verwezen naar de standpunten over het wetsvoorstel die zijn ingebracht naar aanleiding van de consultatie van het wetsvoorstel. Voor de reactie op de

² Kamerstukken II 2021/22, 34 193, nr. 13.

consultatiereacties op het ingediende wetsvoorstel wordt verwezen naar hoofdstuk 10 van de memorie van toelichting.

Ten behoeve van een latere evaluatie van de Wrs is in februari 2022 het in opdracht van het WODC uitgevoerde onderzoek 'De Nederlandse seksbranche. Een onderzoek naar omvang en aard, beleid, toezicht en handhaving' gepubliceerd. In de memorie van toelichting wordt in het hoofdstuk over maatschappelijke ontwikkelingen nog verwezen naar een voorgaand onderzoek uit 2014. De belangrijkste inzichten die het meest recente onderzoek over de aard en omvang van de (niet-) vergunde seksbranche biedt, zijn:

- Het aantal vergunde seksbedrijven is wederom gedaald. In ongeveer 34% van de gemeenten zijn een of meer seksbedrijven gevestigd. Het kan hierbij gaan om verschillende typen bedrijven zoals seksclubs, privéhuizen en raamsekswerk. In 2020 waren er in Nederland 379 vergunde seksbedrijven. In 2014 lag dit aantal op 833.³ Hierbij moet worden opgemerkt dat enkele grote gemeenten met relatief veel vergunde bedrijven niet op de vragenlijst hebben gereageerd. Dit brengt enige onderschatting van het aantal vergunde bedrijven met zich mee. Op basis van dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat het aantal vergunde bedrijven dalende is en dat die daling sterk is. Hoe groot de daling precies is, kan op basis van dit onderzoek niet aangegeven worden.
- Het blijft net als bij eerdere metingen complex om een goede schatting te geven van het aantal niet-legale seksbedrijven en van het aantal sekswerkers dat in Nederland werkzaam is. Het verzamelen van dergelijke cijfers is ingewikkeld door fluctuaties tussen seizoenen en mobiliteit tussen onderdelen van de branche. Wel lijkt de internetbranche een sterke dynamiek en een sterk verloop te hebben door het grote verschil in het aantal geplaatste en het aantal gesloten advertenties per week. Het gaat hier voor de overgrote meerderheid om niet-vergund werkende sekswerkers.
- Het aantal gemeenten dat sekswerkbeleid heeft ontwikkeld is gedaald. Iets meer dan de helft van de responderende gemeenten heeft beleid ten aanzien van sekswerk. In 2014 had 75% van de gemeenten beleid ten aanzien van sekswerkers.
- In gemeentelijk prostitutiebeleid gaat aandacht uit naar vergunningseisen, vestigingscriteria, handhaving en toezicht, gezondheidsaspecten, bestrijden mensenhandel en terugdringen van illegaliteit in de branche. In grote gemeenten is er ook aandacht voor thema's als versterking van de maatschappelijke positie van sekswerkers, uitstapbeleid, participatie van sekswerkers in beleid, de-stigmatisering van sekswerk en versterking van de arbeidspositie van sekswerkers.
- In de optiek van 87% van de gemeenten leven de exploitanten van vergunde seksbedrijven en sekswerkers over het algemeen de regelgeving redelijk tot goed na.
- Ten aanzien van de niet-vergunde branche delen gemeenten relatief veel sancties uit in de locatiegebonden seksbedrijven, voornamelijk vanwege de afwezigheid van een vergunning.

In paragraaf 1.3 van de memorie van toelichting wordt aangegeven dat het kabinet het belangrijk vindt prostitutees en andere sekswerkers minder kwetsbaar te maken en hun positie te verbeteren. Inmiddels is via de bovengenoemde brief van 11 juli 2022 de Kamer geïnformeerd over de voortgang van het plan van aanpak verbetering sociale en juridische positie van sekswerkers. Door middel van het plan van aanpak wordt opvolging gegeven aan het doel om de sociale en juridische positie van sekswerkers te versterken. Dit plan van aanpak ziet onder meer op het bevorderen van de toegang tot financiële dienstverlening voor de sekswerkbranche, het opstellen van een destigmatiserend communicatieplan met en over sekswerk(ers) en het versterken van bestaande initiatieven zoals de e-learning voor hulp- en zorgverleners en de interactieve lesmodule over bejegening van sekswerkers voor het politieonderwijs. Het ministerie van JenV werkt hier samen met diverse belangenorganisaties en andere ministeries aan.

4. Voorgestelde wijzigingen

³ Wijk, A. van, Ham, T. van, Hardeman, M., & Bremmers, B. (2014). Prostitutie in Nederlandse gemeenten: een onderzoek naar aard en omvang, beleid, toezicht en handhaving in 2014. Arnhem: Bureau Beke.

4.1. Herhaalgesprek

Momenteel is in artikel 4 van het wetsvoorstel opgenomen dat de aanvraag van een prostitutievergunning mondeling wordt ingediend bij aanvang van een gesprek met twee gespecialiseerde ambtenaren van de gemeente waar de vergunning wordt aangevraagd. Tijdens dit gesprek worden verschillende onderwerpen besproken, zoals onder meer de rechten en plichten van prostituees en de mogelijkheden van een gesprek in een mede op prostitutie ingerichte zorgpost. Daarnaast wordt gekeken naar de mate van zelfredzaamheid en de aanwezigheid van dwang. De Afdeling advisering van de Raad van State gaf bij gelegenheid van advisering over het wetsvoorstel aan sterke twijfels te hebben over de doelmatigheid van één gesprek met twee gespecialiseerde ambtenaren en vroeg zich af of dat voldoende is om het probleem van de complexiteit van het identificeren van gebrek aan zelfredzaamheid en aanwezigheid van dwang te ondervangen.

Zoals opgemerkt in hierboven genoemde brief van 11 juli 2022 hebben bij de voorbereidende gesprekken alle partijen - los van hun standpunt ten aanzien van de wenselijkheid van een vergunningstelsel - aangegeven dat het onmogelijk is om één gesprek de mate van zelfredzaamheid te kunnen toetsen en signalen van dwang te kunnen herkennen. Er is een langere periode nodig om een goed beeld te kunnen krijgen van de mate zelfredzaamheid van een persoon. Daarnaast werd opgemerkt dat een langdurig of ingewikkeld traject ook niet wenselijk is. Om die reden wordt met bijgaande nota van wijziging voorgesteld een herhaalgesprek in te voeren ongeveer één jaar na inschrijving van de vergunning in het landelijk register prostitutievergunningen (artikel 8a).

Met één extra gesprek, naast het gesprek dat gevoerd wordt bij de aanvraag van de vergunning, blijft de investering voor zowel prostituees als gemeenten overzichtelijk. Van prostituees wordt niet verlangd om in korte tijd meerdere verplichte gesprekken te voeren, terwijl met een extra herhaalgesprek één jaar na afgifte van de vergunning een completer beeld geschetst kan worden van de mate van zelfredzaamheid van de prostituee en eventuele aanwezigheid van dwang gedurende de gehele vergunningsperiode. Dit herhaalgesprek is verplicht, het niet voeren van een herhaalgesprek zal er dan ook toe leiden dat de vergunning wordt ingetrokken. Uiteraard geldt daarbij wel dat de prostituee in gelegenheid moet zijn gesteld tot het voeren van dit gesprek. Om afdoende ruimte te bieden aan het inplannen van een herhaalgesprek wordt met bijgaande wijziging voorgesteld dat dit gesprek uiterlijk anderhalf jaar na afgifte van de vergunning dient te hebben plaatsgevonden. Anderhalf jaar biedt afdoende ruimte om bij verhindering van het geplande gesprek tijdig een nieuwe datum in te plannen. Het gesprek zal echter ook weer niet dusdanig laat dienen plaats te vinden dat het einde van de duur van de vergunning in zicht komt. Om die reden wordt gekozen voor anderhalf jaar na de datum van verlening van de vergunning. De afspraak tot het voeren van een herhaalgesprek wordt dan ook bij voorkeur ingepland op het moment van afgifte van de prostitutievergunning.

Voorafgaand aan het voeren van het herhaalgesprek moet een geldig identiteitsbewijs worden overgelegd door de aanvrager indien bij het startgesprek vastgesteld is dat sprake is van aflopende geldigheidsduur van het identiteitsbewijs tussen het startgesprek en het herhaalgesprek. Een rijbewijs is ongeschikt, omdat daarop niet alle relevante gegevens zijn opgenomen. Aan de hand van het identiteitsbewijs wordt wederom de identiteit vastgesteld en wordt, indien de prostituee een vreemdeling is in de zin van de Vreemdelingenwet 2000, gecontroleerd of de prostituee beschikt over een voor het verrichten van arbeid geldige verblijfstitel. Indien een prostituee niet beschikt over een noodzakelijke verblijfstitel, of indien de opgegeven persoonsgegevens niet kloppen, zal de vergunning worden ingetrokken.

Als aan de bovenstaande voorwaarden is voldaan, wordt door middel van het herhaalgesprek de stand van zaken met betrekking tot de zelfredzaamheid van de prostituee getoetst. Ook wordt in het gesprek nagegaan of er inmiddels mogelijke signalen zijn dat het werk onder dwang wordt verricht en er sprake zou kunnen zijn van mensenhandel. Elk herhaalgesprek wordt met twee hiervoor opgeleide ambtenaren van de gemeente die de vergunning heeft afgegeven gevoerd, bij voorkeur dezelfde ambtenaren als die het startgesprek voerden met betreffende prostituee. Op deze manier kan de gemeente die betrokken was bij het verlenen van de vergunning de stand van zaken die ten tijde van het herhaalgesprek geldt naast het tijdens het eerste gesprek door die

gemeente zelf gevormde beeld leggen. Zo wordt een completer beeld geschetst van de mate van zelfredzaamheid van de prostituee en eventuele aanwezigheid van dwang gedurende de gehele vergunningsperiode.

Indien een sterk vermoeden bestaat dat de aanvrager niet meer voldoende zelfredzaam is of inmiddels een sterk vermoeden van dwang, dan wordt de vergunning ingetrokken en zal de prostituee gewezen worden op mogelijkheden voor hulpverlening. Ook wordt een signaal afgegeven aan de politie. De reguliere bezwaar- en beroepsprocedure conform de Algemene wet bestuursrecht (Awb) staat open voor de prostituee waarvan de vergunning wordt ingetrokken. Een prostituee kan op een later moment, als de zaken geregeld of verbeterd zijn, een nieuwe aanvraag voor een vergunning doen.

4.2. Bestuurlijke boete

In artikel 41 van het wetsvoorstel is opgenomen dat de burgemeester bevoegd is tot oplegging van een bestuurlijke boete ter handhaving van de in de artikelen 2 en 17 opgenomen verplichtingen. In artikel 2 is de vergunningplicht voor prostituees opgenomen. In artikel 17 is de verplichting voor prostituees opgenomen om in advertenties het nummer van de telefoon die uitsluitend door de betreffende prostituee wordt gebruikt en het nummer van de vergunning waaronder deze in ingeschreven in het register op te nemen. Met bijgaande nota van wijziging wordt deze bestuurlijke boete geschrapt zodat prostituees geen belemmering voelen om bij misstanden melding of aangifte te doen, ook als er geen vergunning is verleend. Dit leidt ertoe dat de mogelijkheid tot bestuursrechtelijk handhaven van de vergunningplicht en de verplichtingen ten aanzien van de in advertenties op te nemen gegevens wegvalt ten aanzien van de prostituee. Het schrappen van de bestuurlijke boete neemt echter niet weg dat de prostituee die zonder vergunning werkzaam is, onrechtmatig handelt.

Daarnaast heeft de vergunningplicht nog een belangrijk meerwaarde en rol in het stelsel. Wat namelijk in stand blijft zijn de gevolgen voor de personen in de kring rondom de prostituee die zonder vergunning werkt. Voor klanten van niet-vergunde prostituees blijft onverkort de in artikel 40 opgenomen sanctie staan, met dien verstande dat voor de klant die meldingen doet van misstanden een wijziging wordt aangebracht die in de paragraaf hierna zal worden toegelicht. Ook strafbaarstelling van faciliteerders of 'profiteurs' van niet-vergunde prostitutie zoals opgenomen in het voorgestelde artikel 206a van het Wetboek van Strafrecht blijft in stand. Voor de exploitant van een prostitutiebedrijf blijft het op grond van artikel 32 verboden om een prostituee voor zich te laten werken die niet beschikt over een geldige prostitutievergunning. Voor een prostituee blijft het om die reden van belang een prostitutievergunning aan te vragen. Daarnaast heeft de prostituee ook zelf nog een belang om de vergunning aan te vragen. De vergunning is immers niet-locatiegebonden en biedt in tegenstelling tot de situatie zoals die geldt voor de invoering van het wetsvoorstel dat met de vergunning in heel Nederland kan worden gewerkt. Tot slot geldt dat de onrechtmatigheid van het werken zonder prostitutievergunning in stand blijft waardoor niet valt uit te sluiten dat er via de civielrechtelijke weg mogelijkheden blijven bestaan om op te treden.

4.3. Strafbaarstelling klant

Zoals hierboven al even aan bod kwam stelt artikel 40, eerste lid, van het wetsvoorstel klanten die gebruik maken van de diensten van een niet-vergunde prostituee strafbaar. Zoals opgemerkt in de brief van 11 juli 2022 hebben ook klanten van prostituees een verantwoordelijkheid ten aanzien van het tegengaan van misstanden in de seksbranche. Door prostituees zonder vergunning te bezoeken, helpen zij dit (aan het zicht onttrokken) deel van de branche in stand te houden, en dragen zij mogelijk ook bij aan misstanden betreffende de omstandigheden waaronder een prostituee werkzaam is, zoals een onhygiënische en onveilige werkomgeving.

Ter uitvoering van het coalitieakkoord wordt met bijgaande nota van wijziging de strafbaarheid van klanten die melding doen van dergelijke misstanden geschrapt. Aan artikel 40 wordt een lid toegevoegd waarin de strafbaarstelling in het eerste lid niet van toepassing wordt verklaard op de klant die binnen 24 uur uit eigen beweging kennis geeft van een misstand betreffende de omstandigheden waaronder een prostituee werkt aan een van de in artikel 38, eerste lid, bedoelde

ambtenaren of aan een van de in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde personen.

Met de voorwaarde dat een kennisgeving van een dergelijke misstand uit eigen beweging binnen een kort tijdsbestek moet worden gedaan wordt enerzijds recht gedaan aan de klant die oprecht een misstand wil melden maar daarbij een drempel ervaart door het vooruitzicht van strafrechtelijke aansprakelijkheid en wordt anderzijds voorkomen dat de klant die pas op het moment dat hij van het strafbare feit wordt verdacht melding doet van een misstand vrijuit gaat.

5. Gevolgen voor de regeldruk

Bijgaande nota van wijziging brengt een wijziging aan in de procedure die geldt voor de prostitutievergunning, doordat als voorschrift aan de vergunning het voeren van een herhaalgesprek wordt verbonden. Omdat dit een wijziging teweeg brengt in de beschrijving van de regeldruk die in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel is opgenomen, wordt hieronder voor de leesbaarheid integraal een nieuwe beschrijving opgenomen.

Regeldruk

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de lasten van het wetsvoorstel na doorvoering van de nota van wijziging zullen zijn voor de prostituees, exploitanten, faciliteerders, klanten, gemeenten en het Rijk. De berekeningen en genoemde bedragen zijn een indicatie van de kosten en een schatting van het aantal vergunningen dat zal worden aangevraagd. Een totaalberekening van de regeldruk is niet te maken. De berekeningen in de subparagrafen zijn gemaakt op basis van grove schattingen. Het is daarmee niet effectief om de totaalsom van de verschillende groepen en organisaties bij elkaar op te tellen.

Lasten voor prostituees

Het wetsvoorstel voorziet in een vergunningplicht voor prostituees. Prostituees mogen pas als prostituee werken als ze in het bezit zijn van een prostitutievergunning. De vergunningplicht betreft een verplichting die resulteert in een verzwaring van de administratieve lastendruk voor de prostituee. Deze lastenverzwaring ziet op de handelingen die de aanvrager moet doen om de benodigde vergunning te verkrijgen. In dit kader moeten onder meer de volgende handelingen worden verricht:

- Het op de hoogte komen en blijven van de verplichtingen;
- Het heen en weer reizen naar de gemeente waar de vergunning wordt aangevraagd en wordt afgehaald;
- Het voeren van het vergunningsgesprek;
- Het voeren van een herhaalgesprek één jaar na afgifte van de vergunning.

De duur van zowel het eerste gesprek als het herhaalgesprek bedraagt ongeveer 90 minuten. De reistijd hangt af van de woonplaats van de prostituee en de keuze die zij maakt voor de vergunningverlenende gemeente. Door het aanwijzen van twaalf tot achttien gemeenten die een prostitutievergunning verstrekken, is de inschatting dat de reistijd naar de dichtstbijzijnde gemeente nooit meer dan negentig minuten zal bedragen en over het algemeen aanzienlijk minder lang zal zijn. Aandachtspunt hierbij is dat het herhaalgesprek, zoals eerder genoemd, plaats zal vinden in dezelfde gemeente als waar het vergunningsgesprek plaatsvond. Het kan hierdoor voorkomen dat de prostituee zich inmiddels elders in het land heeft gevestigd en de desbetreffende gemeente niet meer binnen 90 minuten reizen kan worden bereikt. Omdat de daadwerkelijke reistijd niet is in te schatten omdat iedere individuele situatie uniek zal zijn, is het waarschijnlijk dat het grootste gedeelte van de prostituees nog in dezelfde gemeente actief zal zijn. De reistijd voor een groot deel van de prostituees zal veel minder dan 90 minuten zijn. Ook voor het herhaalgesprek zal een reistijd van 90 minuten worden gerekend. Tijdens het vergunningsgesprek zal de gemeenteambtenaar bovendien benadrukken dat zowel het vergunnings- als herhaalgesprek in dezelfde gemeente dienen plaats te vinden. Op deze manier kan de prostituee rekening houden met het feit dat het vergunning- en het herhaalgesprek in dezelfde gemeente zullen plaatsvinden en kan de prostituee dit gegeven meenemen in de overweging om zich in een andere stad te vestigen. Het in persoon ophalen van de vergunning zal

maximaal dertig minuten in beslag nemen plus reistijd. Voorts kan uit het wetsvoorstel mogelijk de bezwaar- en beroepsprocedure als informatieverplichting voortvloeien. De geldigheidsduur van de vergunning is van invloed op de administratieve lasten. Deze is vastgesteld op twee jaar.

Aanvullend op deze tijdsbelasting, ontstaan met het invoeren van deze wet ook directe reiskosten voor de prostituee.⁴ Bij een retourreis van 2x45 minuten zal rekening worden gehouden met 55 kilometer voor een enkele reis waarbij zal worden gerekend met €0,19 per kilometer. $55\text{km} \times €0,19 \text{ per km} \times 2 \text{ reizen} = €20,90$. Deze kosten zullen gelden voor zowel het vergunnings- als het herhaalgesprek ($2 \times €20,90 \text{ per gesprek} = €41,80$ per twee jaar).

Ook schrijft de Wrs voor dat de prostituee bereikbaar moet zijn op een geregistreerd telefoonnummer. Omdat het aannemelijk is dat iedereen die binnen de doelgroep van deze wet valt, zal beschikken over een mobiele telefoon, zullen kosten hiervoor niet worden meegenomen in deze berekening.

Het voorgestelde artikel 3, tweede lid, bepaalt dat de aanvrager van de vergunning geen kosten (leges) in rekening worden gebracht. Dit betekent dat de benodigde tijd voor voornoemde handelingen en eventuele reiskosten ten laste komen van de prostituees, maar dat ze geen geld hoeven te betalen voor het verkrijgen van de vergunning. Het kabinet is van oordeel dat dit een redelijke verdeling van lasten is, en dat beperkte reiskosten de draagkracht van de prostituee niet te boven zullen gaan.

Een schatting van de totale kosten per prostituee is maximaal €405,55 per twee jaar (485 minuten keer € 45,- per uur = €363,75 + €41,80). Dit bedrag is berekend door tijdsbelasting (€363,75) op te tellen bij de reiskosten (€41,80).

De berekening voor de tijdsbelasting is als volgt gemaakt: kennisneming van verplichting (5 minuten), afreizen naar gemeente voor zowel het vergunning- als het herhaalgesprek (maximaal 2x90 minuten = 180 minuten), voeren van twee gesprekken met gemeenteambtenaar (maximaal 2x90 minuten = 180 minuten), afreizen ophalen vergunning (maximaal 90 minuten), afhaken van vergunning (maximaal 30 minuten). De totale maximale duur is 485 minuten. Er wordt uitgegaan van een uurtarief van € 45,-.

Het is niet mogelijk op dit moment een reële schatting te geven van het aantal prostituees dat de vergunning aan zal vragen, omdat niet bekend is hoeveel prostituees in Nederland werkzaam zijn en evenmin bekend is welk deel van hen de vergunning zal aanvragen. In de subparagraaf waarin de lastenberekening van de gemeenten is opgenomen wordt het aantal werkzame prostituees toegelicht en geschat op 10.000.

Lasten voor exploitanten

In deze paragraaf zal worden aangegeven wat de kosten zijn voor het bedrijfsleven om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit dit wetsvoorstel, met andere woorden wat de administratieve lasten voor exploitanten van seksbedrijven zijn. Daarbij worden de volgende handelingen en tijdsbestedingen gehanteerd:

- Op de hoogte komen en blijven van de wettelijke verplichtingen;
- Het invullen van de benodigde formulieren/aanvragen vergunning;
- Met betrekking tot het prostitutiebedrijf gelden nog de aanvullende voorwaarde van een te vervaardigen en over te leggen bedrijfsplan.

De totale tijdsduur voor het op de hoogte raken en blijven van de wettelijke verplichtingen en de aanvraag van de vergunning bedraagt gemiddeld 4 uur. Exploitanten van prostitutiebedrijven met een seksinrichting zullen daarnaast tijd kwijt zijn aan het opstellen van het bedrijfsplan. Hiervoor wordt uitgegaan van 8 uur. Voorts kan uit het wetsvoorstel mogelijk de bezwaar- en beroepsprocedure als informatie- verplichting voortvloeien.

⁴ Voor de reiskosten wordt 90 minuten genomen. Hierbij wordt rekening gehouden met 45 minuten heen en 45 minuten terug. Hierbij is een afstand van ongeveer 55 kilometer realistisch. De maximale reiskostenvergoeding bedraagt €0,19 per kilometer (2022) en geldt voor reizen met eigen vervoer, carpoolen of openbaar vervoer. $55 \times €0,19 = €10,45$ voor een enkele reis. Een retourreis zal dus neerkomen op €20,90.

Bij de berekening van de administratieve lastendruk is uitgegaan van de volgende gegevens.

De duur van de vergunning is van invloed op de administratieve lasten van exploitanten. In artikel 21, derde lid, wordt bepaald dat de vergunning voor een periode van vijf jaar wordt verleend. Ten behoeve van de berekening wordt ervan uitgegaan dat een exploitant één keer in de vijf jaar een vergunning moet aanvragen. Een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure zal dan ook maximaal één keer in de vijf jaar kunnen spelen.

Uit recent onderzoek uit 2021 naar de aard en omvang van de Nederlandse seksbranche blijkt dat in Nederland minimaal 373 vergunde bedrijven zijn. Dit aantal is (sterk) lager dan het aantal vergunde seksbedrijven dat in eerder onderzoek uit 2014 wordt genoemd, namelijk 833. Hoe groot die daling precies is, kan op basis van het onderzoek niet aangegeven worden. Ondernemers kunnen de drempel om in de seksbranche een bedrijf te beginnen als hoog ervaren vanwege de regels die gemeenten in hun APV stellen en sekswerkers geven bij ondernemers aan dat zij in de niet-vergunde branche meer geld kunnen verdienen.⁵ Met het vergunningsstelsel zoals opgenomen in het huidige wetsvoorstel zal lokaal beleid meer worden geüniformeerd en zal beter duidelijk worden aan welke eisen een seksbedrijf zal moeten voldoen.

Ten gevolge van dit wetsvoorstel worden ook alle escortbedrijven vergunningplichtig. Het onderzoek uit 2021 wijst uit dat onder de 373 vergunde bedrijven, 26 escortbedrijven bestaan.⁶

De totale administratieve lastendruk ten gevolge van dit wetsvoorstel is, waar mogelijk, berekend aan de hand van het Standaardkostenmodel. Een standaard uurtarief met betrekking tot deze beroepsgroep is, gezien het specifieke karakter ervan, niet in het Standaardkostenmodel opgenomen. Voor de berekening van de administratieve lasten wordt hier uitgegaan van een tarief van € 45,- per uur. De totale kosten voor een exploitant van een seksbedrijf zijn circa € 180,- per bedrijf (4 uur bij een uurtarief van € 45,-). Voor een prostitutiebedrijf komen daar nog de kosten bij voor het opstellen van het bedrijfsplan: € 360,- uitgaande van acht uur. Daarnaast kunnen gemeenten leges heffen voor de vergunning- aanvraag. Dit bedrag kan per gemeente verschillen. Het kabinet is van oordeel dat de kosten zoals hier geschetst in verhouding staan tot de draagkracht van de branche.

De nalevingskosten van dit wetsvoorstel bestaan voor de exploitant uit het vaststellen van de identiteit van de prostituee en het controleren van de geldigheid van de bijbehorende prostitutievergunning in het hit/no hit-systeem. Per prostituee zal dit ongeveer tien minuten in beslag nemen, wat de kosten op € 7,50 brengt. Omdat niet bekend is hoe vaak zich een nieuwe prostituee bij een exploitant meldt, kan geen berekening gemaakt worden van de totale lasten die dit voor de exploitant met zich meebrengt.

De daadwerkelijke lastenverzwaring ten gevolge van dit wetsvoorstel zal voor seksbedrijven in een gemeente waar nu een vergunningplicht geldt, waarschijnlijk gering zijn. Exploitanten van locatiegebonden seksbedrijven dienen in de huidige situatie immers al over een vergunning te beschikken ingevolge de gemeentelijke APV en aan daarin aangegeven voorwaarden te voldoen. Ten behoeve daarvan dient de exploitant ook al een formulier in te vullen en verschillende documenten over te leggen. Voor deze exploitanten zal dit wetsvoorstel weinig tot geen extra inspanningen met zich mee brengen. Overigens hebben deze exploitanten ook baat bij een landelijke vergunningplicht omdat deze eerlijke concurrentie bevordert.

Voor escortbedrijven brengt het wetsvoorstel wel extra inspanningen met zich mee, voor zover deze op dit moment niet reeds in een gemeente gevestigd zijn waar zij vergunningplichtig zijn. Deze exploitanten zullen na inwerkingtreding van het wetsvoorstel een vergunning dienen aan te vragen. Dit wetsvoorstel zal dan ook resulteren in een verzwaring van de administratieve lastendruk voor met name deze groep exploitanten.

Lasten voor faciliteerders en klanten

⁵ De Nederlandse seksbranche: Een onderzoek naar omvang en aard, beleid, toezicht en handhaving. Regioplan: 2021, p. 44.

⁶ De Nederlandse seksbranche: Een onderzoek naar omvang en aard, beleid, toezicht en handhaving. Regioplan: 2021, p. 6

De faciliteerder en klant kunnen via een hit/no hit-systeem controleren of een vergunningnummer hoort bij een geldige prostitutievergunning. Dit kunnen zij op grond van het voorgestelde artikel 15. De faciliteerder en klant kunnen, net als iedereen, op grond van artikel 30, zesde lid, via het register van vergunningen voor seksbedrijven controleren of een bedrijf een geldige vergunning heeft. Overigens moet bij bedrijven met een seksinrichting ook aan de buitenzijde of direct bij binnenkomst zichtbaar zijn dat voor die inrichting een vergunning is verleend, dus ook langs die weg is controle mogelijk. Deze controles zullen maximaal enkele minuten in beslag nemen en geschieden op vrijwillige basis.

Lasten voor gemeenten

Gemeenten voeren nu de regie op het beleid in deze branche en blijven dat ook na inwerkingtreding van de voorgestelde wetgeving doen. De voornaamste componenten van de gemeentelijke taak zijn vergunningverlening voor seksbedrijven, en toezicht en handhaving. Deze behoren tot het reguliere takenpakket van de gemeente.

Het wetsvoorstel geeft daarnaast nieuwe taken aan een aantal gemeenten. Dit betreffen in ieder geval de prostitutievergunning voor prostituees (aan een beperkt aantal nader aan te wijzen gemeenten) en de vergunningplicht voor escortbedrijven, die op dit moment niet in alle gemeenten vergunningplichtig zijn.

De in dit wetsvoorstel voorgestelde vergunningplicht voor alle seksbedrijven zal voor gemeenten extra lasten met zich brengen ten gevolge van nieuwe vergunningaanvragen. Gemeenten kunnen voor het dekken van deze lasten leges heffen. Daarbij hoeft de voorgestelde vergunningplicht niet automatisch te leiden tot een toename van het aantal vergunningaanvragen. Dat zal mede afhankelijk zijn van het gebruik van de mogelijkheden tot maximering van seksinrichtingen en van het aantal aanvragers van een vergunning. In lokaal (of regionaal) verband voeren gemeenten nu in ieder geval reeds vaak een maximumbeleid ten aanzien van het aantal vergunningen voor seksinrichtingen, zodat in het geval het maximaal toegestane aantal vergunningen is bereikt, eventuele nieuwe vergunningaanvragen eenvoudig kunnen worden afgewezen.

De toetsing van de gedragseisen vindt nu ook al, al dan niet in het kader van toepassing van de Wet Bibob, door gemeenten plaats. Het wetsvoorstel voorziet hier niet in nieuwe taken.

De melding van verlening, wijziging, intrekking of schorsing van bedrijfsvergunningen aan het landelijk register ingevolge van artikel 30 van het wetsvoorstel, brengt wel een nieuwe taak met zich. Voor zover deze nieuwe taak, die een beperkte administratieve handeling betreft, extra lasten met zich brengt, dan vallen deze naar verwachting weg tegen de tijdswinst die geboekt kan worden door de bepalingen in het wetsvoorstel die de handhaving en het toezicht ten gevolge van het landelijk register faciliteren, zoals het traceren van vergunde en niet-vergunde exploitanten. De bestaande toezicht- en handhaving capaciteit kan dan effectiever en gericht worden ingezet.

De tijdsindicatie die wordt opgenomen ten behoeve van het verwerken van een negatief besluit valt per individuele vergunningsaanvraag mogelijk hoger uit voor gemeenten. Desondanks zal naar verwachting een groot deel van de prostituees de vergunning ontvangen na het doorlopen van het vergunningsproces en dus zal deze tijdsbelasting niet voor iedere vergunningsaanvraag hoeven worden ingezet.

De verplichte prostitutievergunning op grond van artikel 2 van het wetsvoorstel, die door een beperkt aantal door de Minister aan te wijzen gemeenten zal worden verleend, bevat voor die gemeenten een nieuwe taak die wel tot een verhoging van de lasten voor het bestuur zal leiden. Ten behoeve van de vaststelling van de hoogte van deze last worden de volgende taken (en tijdsbesteding) onderscheiden voor het vergunningsgesprek:

- het voorbereiden en plannen van het vergunningsgesprek en een check op de volledigheid van de benodigde stukken (15 min.);
- het voeren van een vergunningsgesprek met de prostituee bij de aanvraag van de vergunning door twee personen (2x 90 min.);
- Het opstellen en verzenden van een brief aan de aanvrager m.b.t. ontbrekende stukken/inhoudelijke vragen (30 min.);
- het besluiten over de aanvraag en opstellen van de vergunning (45 min.);

- interne beraadvoering tussen twee personen, waarvan eventueel benodigde experts, over lastige individuele vraagstukken binnen het vergunningsproces (2x30 min.);
- het voeren van een follow-up gesprek (2x30 min.)
- Administratieve handelingen zoals het inschrijven van de vergunning in het landelijk register en het overhandigen van de vergunning aan de prostituee (30 min.);
- Bij een negatief besluit: het voeren van een zienswijzegesprek (2 x 60 min.), het opstellen van een negatief besluit (100 min.) en eventuele bezwaar en beroep periode (110 min.)

Ten behoeve van het herhaalggesprek worden de volgende taken onderscheiden:

- Het voeren van de eerste check op de volledigheid van de stukken (15 min.)
- Het uitvoeren van administratieve handelingen zoals informatie ophalen over een eerder gesprek, de prostituee uitnodigen, het gesprek inplannen en een reminder voor het gesprek versturen etc. (30 min.);
- Het voeren van het herhaalggesprek (2 x 90 min.);
- Het opstellen van een beoordeling (45 min.);
- Het nemen van een officieel besluit (30 min.).

De totale gemiddelde tijdsduur wordt door gemeenten geschat op circa 12,5 uur voor een vergunningsgesprek en 5 uur voor een herhaalggesprek. De lasten voor een negatief besluit kunnen zowel in worden gezet door de gemeente na het voeren van het vergunningsgesprek als na het herhaalggesprek. Dit geldt ook voor de lasten die worden gerekend voor een eventuele bezwaar en beroep procedure. Omdat het geenszins tijdens beide momenten zal worden ingezet, worden deze lasten alleen bij het vergunningsgesprek opgenomen. Deze benadering is een schatting van het gemiddelde omdat naar verwachting slechts een zeer klein deel gebruik zal maken van het recht op bezwaar en beroep.

Naast de hiervoor genoemde taken zullen gemeentemedewerkers in de aangewezen gemeenten getraind moeten worden ten behoeve van het tijdens het gesprek te vormen oordeel inzake zelfraadzaamheid en het al dan niet gedwongen werken van de prostituee. Hierover bestaat bij de politie en bij een aantal gemeenten reeds uitvoerige expertise die met de aan te wijzen gemeenten gedeeld zal worden in de vorm van trainingen.

Het aantal prostituees in Nederland is niet bekend. Dit komt omdat een deel van de in Nederland werkzame prostituees onzichtbaar is. Bovendien is er altijd sprake van een zekere vluchtigheid in de prostitutie. De onlangs verrichte internetscan naar advertenties leidde tot een geschat aantal van 27.866 unieke advertenties tussen augustus 2020 en augustus 2021. Bij het bestuderen van deze advertenties blijkt dat het hierbij gaat om zowel zelfstandig werkende prostituees als prostituees die voor of bij een exploitant werken gezien ook termen als 'bureau, club en privéhuis' in de advertenties worden genoemd. Hierbij is wel de kanttekening te maken dat het aantal unieke advertenties het aantal prostituees zowel kan onderschatten als kan overschatten. Het aantal is dus niet representatief voor het daadwerkelijke aantal prostituees.

Bovendien is het niet aannemelijk dat iedere prostituee bereid is om een vergunning aan te vragen. Uit de consultatiereacties en gesprekken met de doelgroep en andere betrokkenen bij de seksbranche blijkt dat naar verwachting niet iedere prostituee een vergunning aan zal vragen. Om deze reden zullen we, naar grove schatting, rekenen met een afgerond getal en iets minder dan de helft van de geschatte 27.000 prostituees. Voor de berekening van de toename van de totale bestuurslasten voor de gemeenten die de prostitutievergunningen gaan verstrekken, wordt daarom uitgegaan van 10.000 prostituees.

Jaarlijks zullen prostituees uitstappen en nieuwe prostituees starten. Het totaal aantal zal dus jaarlijks ongeveer gelijk blijven aan 10.000 prostituees. De wijze van inschrijving in het landelijk register zal bij ministeriële regeling nader worden bepaald, en is in deze berekening achterwege gelaten.

Bij inwerkingtreding van dit wetsvoorstel zullen naar schatting maximaal 10.000 prostituees een vergunning aanvragen verspreid over de eerste twee jaar na inwerkingtreding. Vervolgens zal ieder jaar een vergunningsgesprek of een herhaalggesprek worden gevoerd. In jaar 1 zullen dus 5.000 vergunningsgesprekken worden gevoerd. In jaar 2 zullen 5.000 vergunningsgesprekken en 5.000 herhaalggesprekken worden gevoerd. Voor de berekening van de lasten zal deze opzet

(5.000 vergunningsgesprekken en 5.000 herhaalgereprekken) vanaf jaar 3 hetzelfde blijven. Uitgaande van 5.000 gesprekken in jaar 1 maal (gemiddeld) 12,5 uur wordt gerekend op (gemiddeld) 62.500 uren inzet. Voor het uurtarief voor gemeenten wordt, op aangeven van gemeenten zelf en raadpleging van het Standaardkostenmodel⁷, uitgegaan van € 90,-. Dit leidt, wanneer wordt gekeken naar de bestuurslast van de vergunningsgesprekken in jaar 1, tot een bestuurslast van €5.625.000,-. Vanaf jaar 2 betreft dit 5.000 prostituees maal 12,5 uur voor een vergunningsgesprek maal 90 euro plus 5.000 prostituees maal 5 uur voor een herhaalgereprek maal 90 euro. Dit leidt tot een bestuurslast van €7.875.000 vanaf jaar 2. Dit bedrag dient nog vermeerderd te worden door de te volgen trainingen. Hierbij wordt voor jaar 1 uitgegaan van de training van 72 personen (maximaal aantal aan te wijzen gemeenten is 18 gemeenten x 4 personen) voor de duur van 24 uur (drie dagen): € 146.880,-.

Uitgaande van dit aantal bedraagt de totale administratieve lastendruk ten gevolge van dit wetsvoorstel bij aanvang in totaal voor de aan te wijzen gemeenten in jaar 1 €5.771.800,-. Per vergunning betekent dat een bedrag van €1.154,38. Vanaf jaar 2 is de totale jaarlijkse administratieve lastendruk €7.905.000. Vanaf jaar 2 zijn de kosten per vergunning dus €790,50.

Ook zullen jaarlijks nieuwe medewerkers getraind worden waarvan de kosten naar schatting € 30.000,- bedragen. De door de Minister aan te wijzen gemeenten zullen met betrekking tot deze bestuurslast gecompenseerd worden door Justitie en Veiligheid. Op welke wijze dit zal gaan gebeuren en welke kostenposten dit betreft, wordt nader bepaald. De daadwerkelijk (reëel) gemaakte kosten zullen worden gedekt binnen de bestaande begroting van Justitie en Veiligheid.

Toezicht en handhaving met betrekking tot dit wetsvoorstel kunnen leiden tot extra lasten voor gemeenten. Omdat er ook nu al toezicht en handhaving plaatsvindt op de vergunde én niet-vergunde branche, en er winst te behalen is door een betere regionale samenwerking, wordt ervan uitgegaan dat het wetsvoorstel wat betreft toezicht en handhaving per saldo tot een geringe toename van lasten leidt.

Lasten voor ketenpartners (politie, OM en Rechtspraak)

Voor de ketenpartners zal dit wetsvoorstel geen duidelijke lastenverzwaring of lastenvermindering met zich brengen. De politie heeft eerder al aangegeven zich minder op bestuurlijke controles en meer op opsporing van mensenhandel te willen concentreren. Door de vergunningplicht voor prostituees neemt het belang van gemeentelijke controle toe. Het is aan de driehoek om de toezicht en handavings- en opsporingscapaciteit te verdelen. Er zal ten gevolge van het landelijke register van prostitutievergunningen en het landelijk register van vergunningen voor seksbedrijven meer zicht op de branche ontstaan. De verwachting is dat het wetsvoorstel geen extra lasten voor de politie met zich zal brengen. De politie zal zich naar verwachting meer kunnen gaan richten op haar kerntaken met betrekking tot de opsporing van strafbare feiten.

De uitvoerings- en handavingsconsequenties zullen door deze organisaties nader in kaart worden gebracht door middel van uitvoerings- en handavingstoetsen. Deze kosten zullen naar verwachting gering zijn en zullen binnen de bestaande kaders van de begroting van Justitie en Veiligheid vallen.

Lasten voor het Rijk

De incidentele en structurele kosten voor de bouw en het beheer van het register van vergunningen voor seksbedrijven en het register van prostitutievergunningen worden gedekt binnen de bestaande kaders van de begroting van Justitie en Veiligheid.

6. Artikelsgewijze toelichting

A (artikel 8a)

⁷ Sevat, P. & Streefkerk, E. (2017), Handboek Meting Regeldrukkosten, Den Haag.

Met artikel 8a wordt voorgesteld een verplicht herhaalgerek in te voeren een jaar na de inschrijving van de prostitutievergunning in het in artikel 11 voorgestelde register. Zoals toegelicht in paragraaf 4.1 vindt het herhaalgerek plaats bij twee ambtenaren van dezelfde gemeente waar de vergunning is verleend. Artikel 4 is van overeenkomstige toepassing, met uitzondering van de controle op het bereiken van minimaal de leeftijd van 21 jaar en de in het vierde lid opgenomen grondslag voor het stellen van nadere regels omtrent de indiening van de aanvraag. In tegenstelling tot de andere voorwaarden geldt voor de leeftijdseis dat na afgifte van de vergunning geen verandering zijn opgetreden in het voldoen aan deze eis.

B (wijziging artikel 10)

Zoals toegelicht in paragraaf 4.1 geldt dat het herhaalgerek niet vrijblijvend is. Met de wijziging van artikel 10 wordt geregeld dat de prostitutievergunning wordt ingetrokken indien uiterlijk anderhalf jaar na de inschrijving van de vergunning in het register geen herhaalgerek heeft plaatsgevonden.

C (wijziging artikel 15)

Met de wijziging van artikel 15 wordt verduidelijkt dat de burgemeester ten behoeve van de vergunningverlening het register kan raadplegen evenals de ambtenaren van de gemeente die het vergunninggesprek en het herhaalgerek voeren.

D (wijziging artikel 16)

In de opgenomen grondslag voor verwerking van bijzondere persoonsgegevens zijn in artikel 16 alleen gegevens met betrekking tot seksueel gedrag opgenomen, terwijl er ook sprake kan zijn van gegevens waaruit seksuele gerichtheid blijkt. Tevens geldt dat in de in artikel 17 bedoelde advertenties ook gegevens kunnen voorkomen waaruit ras of etnische afkomst blijkt. Het niet opnemen van een grondslag voor het kunnen verwerken van dergelijke gegevens kan ertoe leiden dat indien een advertentie deze gegevens bevat deze niet advertenties niet verwerkt kunnen worden in verband met het toezicht op de naleving van de verplichtingen opgenomen in het wetsvoorstel. Met nadruk wordt erop gewezen dat de eventuele registratie van gegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt, op geen enkele wijze aanleiding kan en mag zijn om bij de uitvoering van dit wetsvoorstel onderscheid te maken naar ras of etniciteit.

Hetzelfde geldt voor gegevens ten aanzien van gezondheid. Op grond van artikel 36 van het wetsvoorstel is het een prostitutiebedrijf niet toegestaan te garanderen dat prostituees vrij zijn van seksueel overdraagbare aandoeningen. Dit zijn gegevens met betrekking tot gezondheid. Om deze verplichting te kunnen handhaven is het noodzakelijk dat er een grondslag voor verwerken van gegevens met betrekking tot gezondheid aanwezig is zodat de advertenties kunnen worden opgeslagen ten behoeve van de motivering van de handhaving van artikel 36.

E en F (wijziging artikel 40, strafbaarstelling klant)

In artikel 40, eerste lid, wordt een technische correctie aangebracht. In verband met de definitie van klant als "degene die tegen betaling seksuele diensten afneemt van een prostituee;" is het opnemen van het element "van een prostituee" in het eerste lid overbodig en wordt dan ook geschrapt.

Aan artikel 40 wordt een nieuw tweede lid toegevoegd waarin de strafbaarstelling van de klant die gebruik maakt van diensten van een niet-vergunde prostituee in het eerste lid niet van toepassing wordt verklaard op de klant die binnen 24 uur uit eigen beweging kennis geeft van een misstand betreffende de omstandigheden waaronder een prostituee werkt aan een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering of aan één van de in de artikel 38, eerste lid, bedoelde toezichthouders (tevens buitengewone opsporingsambtenaren). Bij

misstanden betreffende de omstandigheden waaronder de prostituee werkt kan onder meer worden gedacht aan werken zonder vergunning, onveilige seks of een onhygiënische en onveilige werkomgeving.

Deze melding heft alleen de strafbaarheid op grond van artikel 40 op. Eventuele (zedes)misdrijven richting de prostituee blijven uiteraard strafbaar.

Indien de klant bijvoorbeeld gebruik maakt van de diensten van een prostituee in de wetenschap of het ernstige vermoeden dat deze zich in een uitbuitingssituatie bevindt komt de strafbaarstelling in artikel 273g van het Wetboek van Strafrecht in zicht. Dit betreft een ernstiger strafbaar feit (misdrijf, ten hoogste vier jaar gevangenisstraf (of zes jaar in geval van een minderjarig slachtoffer) of geldboete van de vierde categorie) dan het strafbare feit in artikel 40 van de WvS (overtreding, hechtenis van ten hoogste twaalf maanden of geldboete van de derde categorie).

Bij een ernstig vermoeden of wetenschap van een uitbuitingssituatie dient de klant, om strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontlopen, altijd af te zien van gebruikmaking van de diensten van een prostituee.

G en H (artikel 41 en 51)

Zoals toegelicht in paragraaf 4.2. wordt de bestuurlijke boete voor de prostituee geschrapt. De wijziging van artikel 51 is van technische aard.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,